

Konzervatív Sziget Tusnádfürdőn - Bálványosi Szabadegyetem, 2003. (index.hu, 2003. július 31.)
Bálványosi Szabadegyetem, 2003.
GG, Zutyu

Tizennegyedszerre rendezték meg a Bálványosi Nyári Szabadegyetemet, az Indexnek azonban most először volt szerencséje testközelből tanulmányoznia a konzervatív szórakozás mibenlétét. Előadások, viták, bulik váltogatták egymást ezalatt az egy hét alatt. Szubjektív beszámolóink következnek.

„Az erdélyi kirándulásokat gyomorral és májjal kell csak bírni” – biztatja az Index kommandóját egy tapasztalt tusnádfürdői táborozó. Feles pálinkát csak egy-két éve mérnek, régebben talán le is köpték, aki deci alatt rendelt. Keményen hangzik mindez a legizmosabb pesti alkoholistának is, hát még nekünk.

Sehol egy irredenta tüntető

Pedig akár irodalmat is hallgathatnánk, színházat is nézhetnénk a konzervatív szigetfilinget árasztó sátrak valamelyikében, derül ki a program előzetes tanulmányozásánál. Azért a női olajbirkózás és az erotikus csokolózóverseny is érdekelne, lelki szemeink előtt egy kemény Selmeczi Gabriella vs. Dávid Ibolya csata sejlik fel – pedig csak tizennégy órát kell autózni, hogy végleg megváltozzon a konzervatív szórakozásról felállított prekoncepciónk. (Nahát, a bokrokból valahogy sehogyan sem bukkannak elő irredenta tüntetők.) Az itt-ott felbukkanó fideszes politikusok sem kárhoztatják a világot Trianonért, nem akarják visszacsatolni Erdélyt, bírálják viszont a magyar kormányt a kedvezménytörvény „kiüresítéséért”. Ennyi belefér, gondoljuk.

Ellenrendezvény

A kép tovább sötétül, amikor a szó a tízezres látogatottságú, időben párhuzamosan futó marosvásárhelyi ellenbulira (főszerepben a Republic, a Bikini és Baja Ferenc) terelődik, amiért a felelősséget egyértelműen arra a Markó Bélára terelik, aki eddig gyakorlatilag minden évben ellátogatott Bálványosra, és akit ugyanolyan természetességgel hívtak meg idén is, ő azonban nem jelent meg. A szakadás tehát karnyújtásnyi távolságban, ami azért tragédia, mert az RMDSZ 6-7 százalékos támogatottságát kettéosztva könnyen két parlamenten kívüli (azaz 5 százalék alatti) pártot kaphatunk.

A kinyilatkoztatásokon túl

Az első nap legizgalmasabb programja a Székelyföld területi autonómiájáról szóló vita, ami régóta foglalkoztatja az erdélyieket, de a kinyilatkoztatásokon túl még soha sem jutott az ügy. Pedig az RMDSZ 1992-es kolozsvári nyilatkozatában már burkoltan ugyan, de hitet tett a székelyföldi autonómia mellett.

Hallgatjuk a felszólalókat, akik az EU egyik friss ajánlását idézik, amely szerint az unió preferálja, hogy ahol a nemzetiségi arányok lehetővé teszik, területi autonómiát biztosítsanak a kisebbségeknek. Ez így rendben is van, de a megjelent Reform Mozgalmasokon (ez az RMDSZ-ből kivált konzervatív politikusok tömörülése) kívül senki nem akar még csak hallani sem a dolgról, se a román hivatalos szervek, sem a Romániai Magyarok Demokrata Szövetsége.

Csődület a médiasátornál

Másnap a média helyzetéről szóló kerekasztal okoz nagy csődületet. A moderátorként feltüntetett Szalai Annamária, a Fidesz médiapolitikusa szerepéből kiesve saját, az anyaországban már jól ismert agendáját próbálja eladni a balliberális médiaösszeesküvésről, mialatt az erdélyi magyar sajtó megjelent képviselői kétségbeesetten próbálták a szót saját, cseppet sem rózsás helyzetükre terelni.

Aggastyánok a képernyőkön

Hirtelen megüti a fülünket, hogy „a magyarországi médiában a rendszerváltás óta nem történt generációváltás”, el is képzelünk rögtön egy párhuzamos világegyetemet, ahol a TV2 és az RTL Klub képernyőin kizárólag aggastyánok jelennek meg, aztán konstatáljuk, hogy a mienk kicsit sem hasonlít erre.

Internetes penetráció

Ez a probléma Szalai Annamária világgképével – akadhatna egy ember a környéken, aki látott már médiaügynökséget (vagy szerkesztőséget vagy akármit), és aki szembesíti a valósággal. Amikor például az internetes sajtóra terelődik a szó, Szalai kijelenti: az internetes penetráció (istenem, ez egy olyan szép szexuális szó) Romániában és Magyarországon annyira alacsony, hogy ez a média nem játszik jelentős szerepet. Kérem, kérem, vezesse el őt valaki a www.webaudit.hu oldalra, lásson néhány olvasottsági adatot.

A sör olcsó és jó

A többórás vitákat sörökkel öblítjük le, melyekért otthoni viszonyainkhoz képest pitiáner összeget fizetünk. A híres csíki sör korsója alig 120 forint (minősége pedig egészen kiváló), sörkorcsolya gyanánt pedig megteszi a tusnádi sajátosság, a sajtos palacsinta. Alkoholt egyébként nem hedonizmusból fogyasztunk, cél a túlélés – szervezetünk nehezen alkalmazkodik a helyi klímához, a forró nappalok után esténként tél tombol a hegyekkel körülvett településen. Hajnalonta felhők közt sétálva közelítjük meg szállásunkat.

Mindennapra több koncert

Szórakoztatás: minden napra (hét van belőlük) jut legalább egy anyaországbéli sztár csapat, a legtöbbet pedig egy helyi zenekar, a csíkszeredai Role együttes játssza, háromszor is ők gondoskodnak a hajnalig tartó buli akusztikus háttéréről. A zenekarok nem politikai alapon történő kiválasztása némi konfliktust okoz a konzervatív közönség köreiből, többen nehezen viselik, amikor a Ladánybene 27 a kenderfogyasztást népszerűsítő átkötő szövegeiben, és egy spanglis zászlót is lengetnek koncertezés közben. Egyes hírek szerint még aláírásgyűjtési akció is indult a konzervatív értékekhez nem illeszkedő propaganda ellen.

Az ország rész nyalásról pro és kontra

A közönség szélesebb körének nem jön be viszont Lovasi „Kispál” András produkciója, koncertjét „csendesülő” programjának számaiból tette össze, a klasszikus slágerek legtöbbje elmarad, így a zenekarral először találkozó közönség kielégítetlen marad. „A leszakadtországrész nyalást hagyjuk az utánunk következő zenekaroknak” – rebegi a mikrofonba, amire a közönség kisebbik hányada „leliberális köcsögözi”. Ákos, a konzervatív oldal sztárja viszont későbbi fellépésén vitatható módon reagál „kollégája” beszólására, ő a nyalást egészen más

kontextusban ajánlja az előtte megszólaló zenésztársa figyelmébe. S még a magyar miniszterelnök is belefér a programba, mikor dadogni kezd, elnézést kér és jelzi, ő inkább ezt meghagyná a kormányfőjének. Ákos Andante-koncertje egyébként brutális siker, a helyszínen megjelent öthatezer ember (életkoruk a 2 és 70 éves közötti teljes mezőt lefedi) nagy része végigtombolja az egyébként szintén csendesre, akusztikusra hangszerelt dalokat.

A legnépszerűbb program: Orbán

A politikai programok legnépszerűbbje természetesen az Orbán Viktor részvételével megtartott kerekasztal, ahol az exminiszterelnök mellett Schöpflin György londoni politológus, Constantinescu ex-államelnök, valamint Adrian Severin EBESZ-elnök szerepel. Kellemes meglepetés a helyzetet nem ismerőknek (ezek vagyunk mi), hogy a két román résztvevő óriási népszerűségnek örvend a magyar lakosság körében, bejövételüket és beszédeiket is sűrűn díszíti vastaps. A show viszont természetesen Orbáné, őrá tódult ide a sokezer ember sok esetben igen távolról, és percekig tartó taps köszönti megjelenését. A Fidesz-elnök a fellépés előtt egy hetet töltött a közelben, családjával, a hegyek közé vonulva, elmondott beszédét is itt írta, ez alkalommal teljesen egyedül, tanácsadók nélkül.

Kár nélkül

Hazaútra a román rendőrség kedves meglepetéssel szolgált a tábor magyarországi lakóinak: 15 darab traffipaxot helyeztek ki Csíkszeredán és a környező falvakban a nagypénzű turisták megsarcolása végett. Szerencsére az akcióról időben értesültünk, így anyagi kár az Index szerkesztőségét nem érte.